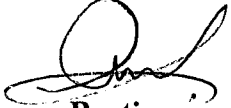

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznür Bartin

Hakkâri Milletvekili

Hakkâri Merkez'e bağlı Kavaklı köyü (Marinüs) ve çevresinde meydana gelen taşkın olayları, bölgenin karşı karşıya bulunduğu çevresel kırılganlık, altyapı yetersizliği ve kurumsal koordinasyon eksikliğinin birleşik sonucu olarak ortaya çıkmaktadır.

Bu çerçevede, 4 Mayıs 2026 tarihinde Kavaklı Deresi'nde meydana gelen son taşkın olayı, söz konusu yapısal risklerin güncel ve kritik bir örneğini teşkil etmektedir. Yaşanan olayda dere taşmış, akıntıya kapılan bir minibüs içindeki üç yurttaş son anda kurtarılmış; ayrıca Kavaklı köyü ile Yoncalı köyü ve bağlı mezraların ulaşımını sağlayan yol tamamen sular altında kalarak ulaşımına kapanmıştır. Bu durum, yalnızca bir taşkın hadisesi değil, aynı zamanda kırsal yaşamın sürekliliğini doğrudan etkileyen ciddi bir altyapı ve risk yönetimi sorunu olarak değerlendirilmelidir.

Söz konusu olay, güncel afet yönetimi literatürü çerçevesinde değerlendirildiğinde; “doğal afet” olgusunun ötesinde, riskin toplumsal üretimi ve yönetilebilir tehlikelerin yönetilememesi sorunu olarak ele alınmalıdır. Bölgede dere yataklarının yeterince ıslah edilmemesi, havza ölçeğinde planlama eksikliği, kırsal altyapının taşkın debilerine uygun mühendislik standartlarıyla inşa edilmemesi ve insan faaliyetlerinin ekosistem üzerindeki etkileri, taşkın riskini artıran temel yapısal faktörlerdir.

Özellikle dere geçişlerinde kullanılan köprü ve menfezlerin kapasite yetersizliği nedeniyle, her yoğun yağışta ulaşımın kesintiye uğraması; kırsal yerleşimlerin tekrarlayan biçimde izole olmasına yol açmaktadır. Bu durum, kamu hizmetlerinin sürekliliği ve erişilebilirliği açısından sistematik bir zafiyet ortaya koymaktadır.

Diğer yandan, bölgede yürütülen madencilik faaliyetlerinin; bitki örtüsünün tahrip edilmesi, yüzey akışının artması ve erozyon süreçlerinin hızlanması yoluyla hidrolojik dengeyi bozduğu yönündeki iddialar, taşkın riskinin yalnızca doğal değil, aynı zamanda antropojenik faktörlerle de derinleştiğini göstermektedir.

Hakkâri genelinde benzer olayların tekrarladığı; köy yollarının sıklıkla ulaşımına kapandığı ve yurttaşların temel hizmetlere erişiminde ciddi aksaklıklar yaşandığı bilinmektedir. Bu durum, kırsal altyapının afetlere karşı dirençsizliğini ve kamu hizmetlerinin sürekliliğini sağlanamadığını ortaya koymaktadır.

Bu çerçevede mesele, tekil bir taşkın hadisesi değil; tekrarlayan ve kurumsallaşmış bir risk yönetimi zafiyetidir. Hakkâri'de köy yollarının kaçınıcı kez ulaşına kapandığı, derelerin kaçınıcı kez taşıdığı ve neden kalıcı, bilimsel ve bütüncül önlemlerin hayata geçirilmediğı soruları artık ertelenemez bir kamu yönetimi sorunu olarak karşımızda durmaktadır. Bu itibarla, bakanlıkların veri temelli, havza ölçekli ve kurumlar arası eşgüdümü esas alan bir yaklaşımla ivedilikle harekete geçerek gerekli yapısal ve kalıcı önlemleri alması elzemdir.

Bu bağlamda;

1. 4 Mayıs 2026 tarihinde Kavaklı Deresi'nde meydana gelen taşkın olayına ilişkin Bakanlığınızca hazırlanmış teknik inceleme, hasar tespit ve risk analizi raporu bulunmakta mıdır? Bulunuyorsa temel bulguları nelerdir?
2. Hakkâri genelinde son 15 yıl içerisinde dere taşkınları nedeniyle ulaşına kapanan köy yolu sayısı kaçtır? Bu veriler hangi sıklıkla güncellenmekte ve kamuoyu ile paylaşılmaktadır?
3. Kavaklı köyü ve Yoncalı köyü başta olmak üzere riskli yerleşimler için hazırlanmış taşkın tehlike ve risk haritaları mevcut mudur? Mevcut değilse gerekçesi nedir?
4. Hakkâri ili için havza ölçeğinde entegre taşkın yönetim planı hazırlanmış mıdır? Hazırlanmadıysa teknik ve idari gerekçeleri nelerdir?
5. Dere yataklarına yapılan müdahaleler (daraltma, dolgu, yapılaşma vb.) nedeniyle son 10 yılda kaç idari işlem tesis edilmiştir?